

вона запустила канали «Спорт-1», «Спорт-2», «Спорт-3», «Спорт-4» та «Спорт-HD». Однак станом на 2024 рік компанія фактично знаходиться в стані банкрутства.

Щодо інших спроб розвитку спортивного телебачення в Україні, зокрема супутникової платформи Xtra TV та телеканалів «Футбол 1», «Футбол 2», «Футбол 3», вони також стикалися з труднощами і нерентабельністю. У 2022 році телеканали «Футбол 1 | 2 | 3» були припинені.

Загалом, українські бізнес-моделі спортивного телебачення не видалися успішними, різні фактори, серед яких низький попит, ментальність глядачів та піратство, ускладнювали розвиток й отримання прибутків. Як наслідок — неспроможність придбати права на трансляції та інвестувати у власний розвиток, щоб досягти рівня іноземних мовників.

І. Гривінік

ЕВОЛЮЦІЯ ВИСВІТЛЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ АУДІОВІЗУАЛЬНИМИ ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

І. Hrybinyk

EVOLUTION OF SPORT EVENTS COVERAGE BY MASS MEDIA

У сучасному аудіовізуальному просторі особливе місце посідають спортивні канали на телебаченні і на Інтернет-платформах. Прихильники спорту можуть спостерігати за змаганнями, які відбуваються в різних країнах світу, у прямому ефірі. Спортивні трансляції досягли колосального розвитку за майже сторічну історію.

На початку ХХ століття вчені США, Німеччини та СРСР активно здійснювали дослідження в галузі передачі зображення. Цей процес здобув назву «телетрансляція». Наприкінці 30-х років ХХ століття результати цієї роботи стали відчутними, а телевізори здебільшого використовувались колективно для перегляду новин, театральних вистав і фільмів.

У період активного розвитку телебачення, ефіри проводились із повністю обладнаних студій, тоді як виїзні зйомки були складні через обмежену кількість камер. Процес підготовки телепередачі включав відеозйомку на плівку, її обробку та сканування для подальшої трансляції.

Мрії вчених про прямі ефіри реалізувалися на літніх Олімпійських іграх 1936 року в Берліні, де вперше була проведена пряма трансляція. Це був перший триумф телебачення, адже можливість подивитись трансляцію на екрані була меншою, ніж потрапити на олімпійський стадіон.

Для легендарної зйомки використовувалися десятки камер, включаючи аерозйомку. Для зручності кореспондентів були облаштовані кінолабораторії. Зйомка здійснювалася на кіноплівку, яка відразу проявлялася і транслювалася в ефірі. Крім того, на території Берліна було облаштовано 25 телекімнат, де вболівальники могли безкоштовно стежити за перебігом змагань. Глядачам було набагато зручніше вболівати за свою країну перед телевізором, оскільки вже в 1936 році був технічно реалізований механізм «повторів» найбільш важливих спортивних моментів.

Від Берліна до Лондона була довга перерва через Другу світову війну, але після успішних Олімпійських ігор у Римі в 1960 році телевізійники запровадили трансляції в кольорі. Саме ці Олімпійські ігри були показані не лише на регіональному телебаченні, а й у більшості країн Європи.

Олімпіада 1980 року в Москві була величезною технічною подією, попри політичні скандали. Система трансляції об'єднала майже 300 камер і 70 пересувних телевізійних студій. Церемонію відкриття переглянули понад 2,5 мільярда людей в 111 країнах світу.

В телевізійному центрі був запущений окремий комплекс Олімпійського телерадіомовлення з обладнанням нового покоління. Там знаходилися 21 телестудія, 72 радіостудії та 62 kabіни для коментаторів.

У ХХІ столітті телетрансляції досягли свого піку, що призвело до масового транслявання сотень тисяч спортивних подій щодня. Фінал чемпіонату світу з футболу 2022 року зібрав близько 1,5 мільярда глядачів, встановивши рекорд за переглядами. Також трансляція проекту Super Bowl здатна побити світові рекорди за кількістю глядачів і стати найпопулярнішою американською телевізійною програмою в історії, з рекордним рейтингом понад 114 млн глядачів.

Загалом розвиток технологій телетрансляцій спортивних подій аудіовізуальними засобами масової інформації за століття сприяв величезному прогресу у творчих і технічних методах показу спортивних турнірів. Був зроблений величезний стрибок у методах висвітлення.

Сучасні телеканали все більше переходять в інтернет, щоб охопити широкую аудиторію, а нові винаходи у сфері аудіовізуальних технологій продовжують змінювати способи трансляції спортивних заходів.

В. Ключников

ЗГЕНЕРОВАНІ ЗОБРАЖЕННЯ В СУЧАСНИХ ВІЗУАЛЬНИХ АРТПРАКТИКАХ

V. Kliushnykov

GENERATED IMAGES IN CONTEMPORARY VISUAL ART PRACTICES

Штучний інтелект за останні кілька років набув неабиякої популярності, а згенеровані з його допомогою зображення заповнили мережу «Інтернет». Деякі компанії почали використовувати це для створення свого візуального контенту, окремі прибічники вже заговорили про те, що таке зображення може бути рівноцінним мистецьким твором, на рівні з фотографією, як приклад. Минулого року (2023) на виставках, організованих Frieze Week були експоновані, зокрема, і роботи, які були згенеровані штучним інтелектом.

Тож слід визначити, чи є подібні згенеровані твори мистецтвом чи просто контентом і чи можуть вони захищуватись до сучасних цифрових артпрактик. Задля представлення вже визначеної мистецької практики візьмемо цифрову фотографію.

Фотографія пройшла на сьогодні доволі довгий шлях і зазнала чималого кількості змін. Однак незмінною залишилась сама технологія отримання зображення. Існує об'єкт, існує світло, існує світлочутливий елемент, існує оптичний прилад. Світло, падаючи на об'єкт, відбивається від нього, відбиті хвилі, проходячи крізь оптичний прилад (об'єктив), залишають зображення на світлочутливому елементі. Це може бути плівка з оксидом срібла, може бути електронна матриця (сенсор) або ж залізна пластина, покрита шаром світлочутливого колодію. Однак сама схема — світло, об'єктив, світлочутливий елемент — залишається незмінною.

Генерація зображень штучним інтелектом відбувається зовсім іншим чином. Якщо так само спростувати, ми маємо створення певної віртуальної моделі,